

[Brorsen.]

netop de vanskelige Tider for Landbruget i høj Grad har hemmet Haandværk, Handel og Industri. Nu er jeg jo ikke saa kendt her i København, selv om jeg gaar her hele Rigsdagssamlingen, jeg er naturligvis mere kendt i Provinsbyerne og paa Landet, men jeg synes, man maa sige, at Hovedstaden med sine 800 000 Indbyggere egentlig er en Verden for sig i økonomisk Henseende, man kan ikke sammenligne den med de smaa Provinsbyer eller med Landkommunerne.

Hvor ofte har man ikke hørt Haandværkere og handlende ude i Provinsen beklage sig over, at de intet havde at bestille, fordi deres sædvanlige Kunder ingen Penge havde til at købe noget for, men nu, da vi er inde i noget af en Opgangsperiode — hvor længe den vil vare, ved jeg ikke —, mærkes det øjeblikkelig baade hos Haandværkere og handlende; de erklærer, at nu kan de mærke, at der er flere Penge blandt Landmændene, end der hidtil har været. Saaledes hænger det hele jo sammen, og derfor er det saa uhyre kortsynet, naar Regeringen ikke har kunnet se, at Hovederhvervet, altsaa det økonomiske Fundament i vort Samfund, maatte bringes i en bedre Orden. Der er ingen Tvivl om, at den store Arbejdsløshed paa mange Maader er en direkte Følge af Landbrugets vanskelige Stilling.

Vi har naturligvis faaet nogle Love, hvoraf en Del har været af Betydning, men mangfoldige af dem har været mangelfulde, og man har nærmest maattet afpresse Regeringen dem. Een Ting har Regeringen imidlertid været villig til i stor Udstrækning, nemlig at yde Understøttelse, og det baade paa det ene og det andet Omraade. Naar der var Tale om Understøttelser, gik man ikke forgæves til den nuværende Regering. Vi mener imidlertid, at Understøttelser er ikke Vejen frem. De kan naturligvis ikke undværes i Øjeblikket, men de maa kun være et Supplement til en rationel Ordning. Det er af Betydning, at Erhvervslivet saa længe som muligt kan holde Ryggen rank, saa at ikke alle efterhaanden kommer ind paa, at Understøttelser er det eneste, der kan redde dem.

Med Hensyn til de Forslag, der for ikke saa længe siden blev fejtet til Side i Lands-

tinget, vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at Venstres Medvirken var sikker til Konverteringslovens Gennemførelse under fuldt forsvarlige Former, og endvidere var man villig til at arbejde med paa en Saneringsplan til Hjælp for dem, der ved Tidernes Ugunst — man tænkte særlig paa de unge — havde paadraget sig en Gæld, der oversteg Værdierne, men vi forlangte vel at mærke samtidig, at der blev anbragt en Spærrebom for Bevægelsen nedad for de indenlandske Priser paa Landbrugsvarer, saa at man ikke fik et nyt voldsomt Prisfald. Naar jeg læser Statsministerens Aabningstale, synes jeg heller ikke, han er blottet for Forstaaelse heraf. Statsministeren taler om, at der er indtraadt en Bedring, men tilføjer saa, at

„der kan næppe bygges for længere Tid paa de i Aar indtraadte Forhold, men dog har de foreløbig ændret Billedet og muliggjort en noget ændret Bedømmelse af Landbrugets Situation.“

Jeg synes, det her skinner tydeligt igennem, at ogsaa den højtærede Statsminister mener, at den Omstændighed, at vi det sidste Aars Tid har haft noget af en Opgangslinie, ikke giver nogen Garanti for Fremtiden.

Vi forlangte naturligvis ogsaa, fordi vi mente, det var berettiget, at det offentliges Førsteprioriteter og Skatterne blev bragt passende ned, men Regeringen nægtede at gaa med hertil; den ser hellere, at kriseramte Landmænd slæber paa deres Byrder, end at en Del af den Skat, der hviler paa deres Skuldre, blev lagt over paa andre, som var i Stand til at bære dem. Regeringen holdt haardnakket fast ved, at et Udsnit af de danske Landbrugere skulde hjælpes med direkte Rentetilskud, altsaa rene og skære Understøttelser, saa at man kunde befrygte, hvis der ikke blev foretaget andet, at flere og flere vilde komme ind under denne Understøttelseslovgivning. Det var den farlige Konsekvens af Regeringens Standpunkt. Jeg vil have Lov til at hævde, naar jeg ser paa mine Partiføllers Arbejde i Landstinget, at de til det yderste var forhandlingsvenlige, men uden at det hjalp noget. Her mener jeg, at Regeringen i højere Grad end hidtil maa forstaa sin Opgave ligesom andre Regeringer for den. Vi har et Tokammersystem. Er der forskelligt Flertal i begge Ting, er det Regeringens